

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 103.K.701.654/2023/8.
A felperes: Földvár-Terv Tervező és Ingatlanberuházó Kft.
(1111 Budapest, Bartók Béla út 34. IV/7.)
A felperes képviselője: Dr. Minárik Ferenc Ügyvédi Iroda – dr. Németh Ferenc ügyvéd
(1031 Budapest, Péter utca 4.)
Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője: dr. Fáry Zoltán kamarai jogtanácsos
A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.113/16/2023. számú határozat megtámadása

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 90 000 (kilencvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 36 000 (harminchatezer) forint kereseti illetéket.

A Törvényszék tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló Dunaföldvár Város Önkormányzata, mint ajánlatkérő (a továbbiakban: ajánlatkérő) 2022. október 25-én a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a Béke tér 1. szám alatti társasház komplex felújítása tárgyában. Az ajánlati felhívás II.2.5. pontjában értékelési szempontként egyebek mellett az ajánlati árat rögzítette, ennek alátámasztásaként a II.1.9. pont szerint a kiadott árazatlan tételes költségvetés kitöltését várta.
- [2] Az ajánlattételi határidőn belül ajánlatot nyújtott be a felperes (ajánlati ára nettó 357 907 234 forint), az Unikorn-Épker Építőipari és Szolgáltató Kft. (ajánlati ára nettó 435 518 690 forint) és a BSF-Bau Építőipari és Kereskedelmi Kft. (ajánlati ára nettó 508 906 347 forint).
- [3] A felperes ajánlata részét képező árazott tételes, a határozat 3. oldalán részletesen ismertetett költségvetés 02 Mitsubishi rendszer fejezet 8. sorában Mitsubishi háromfázisú hőszivattyú (...) tétel megnevezéssel, 4 db mennyiség és 3 338 937 forint anyag egységár után 13 355 748

forint összes anyagköltség, a 9. sorban Ecodan hydromodul (...) tétel alatt 4 db mennyiség és 1 554 000 forint anyag egységár után 6 216 000 forint összes anyagköltség, a 15. sorban HPC-1000 hőszivattyús használati melegvíz tartály (...) 2 db mennyiség és 1 216 forint anyag egységár után 2 432 forint összes anyagköltség szerepelt.

- [4] Az ajánlatkérő 2022. november 30-án árandokolást kért a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján a felperestől azzal, hogy az ajánlati ára az eljárás becsült értékéhez, a második legkedvezőbb áru ajánlathoz és a többi ajánlattevő ajánlati árának számtani átlagához viszonyítva is aránytalanul alacsony. A benyújtott árazott tételes költségvetés egyes tételei a piaci árakhoz és a becsült érték meghatározása során figyelembe vett árazott tervezői költségvetés áraihoz képest is aránytalanul, esetenként nagyságrenddel alacsonyabbak, vagy nem tartalmazzak munkadíjat.
- [5] A felperes 2022. december 6-án benyújtott és üzleti titokká minősített, a határozat 5. pontjában ennek megfelelően részletezett árandokolása szerint a 02. Mitsubishi rendszer 15. tétele kapcsán a hőszivattyú ajánlata csatolva van. A készülék csomag megvásárolható az adott ár alatt, hasznot realizál ezen tételen. A 15. tétel anyagára a 8. és 9. tételekhez lett hozzáadva, azok tartalmazzák ezt a költséget is. Az épületgépészeti munkák hűtés-fűtés, valamint a víz-csatornaszerelés fejezeteihez a Czinger Kft. 2022. december 5-én kelt határozatlan idejű, kizárólag az indokoláskérésben felsorolt tételeket tartalmazó árajánlatát csatolta, melyben a cég úgy nyilatkozott, hogy „megerősítjük, hogy a Béke tér 1. műemléki pályázathoz adott árainkat tartani tudjuk, ha egyes tételekben lesz is eltérés a beszerzés során, az nem érinti a kiadott teljes árat”. Az indokoláshoz csatolt, COP Rendszertechnikai Kft-től származó, 2022. október 18-án kelt árajánlatban a 02 Mitsubishi rendszer fejezet 15. tétele vonatkozásában is szerepelt egy forgalmazói árajánlat, ami több volt, mint az ajánlatban szereplő anyag egységár.
- [6] Az ajánlatkérő 2022. december 12-én a Kbt. 72. § (5) bekezdése alapján összehasonlító indokolást kért a másik két ajánlattevőtől utalva a benyújtott ajánlatok közötti jelentős áreltérés mellett arra, hogy felmerült annak gyanúja, hogy a felperesi ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmaz. Az Unikorn-Épker Kft. 2022. december 21-én benyújtott indokolásához a Czinger Kft. 2022. december 15-én kelt, december 20-áig érvényes árajánlatát csatolta. A BSF Kft. december 23-án nyújtotta be az indokolását.
- [7] Az ajánlatkérő megállapította, hogy a Czinger Kft. által a felperesnek 2022. december 5-én C. J. aláírással, majd az Unikorn-Épker Kft-nek 2022. december 15-én K. F. aláírással adott árajánlatok cikkszám szerint azonos, vagy a műszaki paraméterekben egyenértékű termékekre vonatkoznak, de nagyságrendileg eltérő árakat tartalmaznak. A 10 nap eltérés és a piaci összehasonlító árak alapján nem látta észszerű gazdasági indokát annak, hogy a felperes a szerződést a 2022. december 5-i árajánlat szerinti árakon teljesíteni tudja, ezért 2023. január 16-án kérte a társaságtól annak a megerősítését, hogy az árajánlatok valósak és a cég részéről kerültek kiadásra, emellett a 2022. december 5-i árajánlat is a valós piaci árakat tükrözi, amiket a felperes részére teljesíteni fog. Kérte annak alátámasztását is, hogy a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető módon milyen indokok igazolják a 10 tíz nap eltéréssel adott árajánlatok nagyságrendileg eltérő egységárait.
- [8] A Czinger Kft. 2023. január 17-én kelt nyilatkozata szerint a felperes részére 2022. december 5-én adott árajánlat egyes tételeinek ára tévesen került feltüntetésre, az ajánlatot a mai naptól érvénytelennek tekinti azzal, hogy a napjainkban tapasztalható inflációs gazdasági környezetben kalkulált árak hosszútávon egyébként sem szavatolhatók.

- [9] Az ajánlatkérő 2023. január 18-án kérte, hogy a Czinger Kft. nyilatkozzon arról, hogy a korábbi megkeresés szerinti tételek mindegyike téves-e, vagy sorszámmal, cikkszámmal, termék megnevezéssel jelölje meg a téves egységárakat. Kérte annak a megjelölését is, hogy a 2022. december 5-i árajánlathoz képest mekkora az eltérés összegében vagy arányát tekintve a 2022. decemberében irányadó árakhoz képest; vagy nyilatkozzon arról, hogy a 2022. decemberében irányadónak tekintett árakat a 2022. december 15-i árajánlat tartalmazza-e.
- [10] A Czinger Kft. 2023. január 18-i válasza szerint a 2022. decemberében irányadó árakat a 2022. december 15-én kelt K. F. aláírással ellátott ajánlat tartalmazza.
- [11] Az ajánlatkérő a 2023. február 10-én kelt összegezésében nyertes ajánlattevőként az Unikorn-Épker Kft-t nevezte meg. A felperes ajánlatát érvénytelenné nyilvánította a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján azzal, hogy az árandokolásban közölt információk nem támasztják alá azt, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Utalt a Czinger Kft. megkeresésére adott válaszára, illetve az összehasonlító piaci árak alapján rendelkezésre álló információkra, illetve arra, hogy a beszállítói ajánlatok keltekor irányadó árakat a másik ajánlattevő részére adott árajánlat tartalmazza. Az árazott költségvetésből azt is megállapította, hogy az épületgépészeti munkák hűtés-fűtés szerelés költségvetés 02 Mitsubishi rendszer fejezetében szereplő 15. tétel kapcsán a költségvetésben feltüntetett egységár a felperes által az indokoláshoz csatolt, az adott berendezés beszállítójától származó árajánlat 9. sora szerinti összegnek mindössze egy ezreléke, a milliós nagyságrendű eltérést a felperes észszerű magyarázattal nem támasztotta alá. A felperes nem tett eleget a Kbt. 72. § szerinti indokolási kötelezettségének az ajánlata a 72. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.
- [12] A felperes 2023. február 15-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melynek első és második elemében az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, harmadik elemében a nyertes ajánlattevővel szembeni kizáró ok vizsgálatának elmaradását, negyedik elemében az ajánlatának üzleti titkot tartalmazó részének nyilvánosságra hozatalát kifogásolta. Csatolta a Gázmodul-Weis Kft. 2023. február 13-i keltezésű ajánlatát, amely 30 napig érvényes, és az árajánlat tételei és az anyagárak megegyeztek a 2022. december 6-i indokolásban benyújtott Czinger Kft. árajánlatában szereplő tételekkel és anyagárakkal. Csatolta a COP Rendszertechnika Kft. 2023. február 13-i keltű üzleti titoknak minősített árajánlatát is, melyben a 02 Mitsubishi rendszer fejezet 15. tételének ára egyezett az eredeti ajánlat anyagárával, de az egyes tételek ára és az összár változott a 2022. október 18-i árajánlathoz képest.
- [13] Az ajánlatkérő 2023. február 20-án az előzetes vitarendezési kérelemre tekintettel felvilágosítást kért az Unikorn-Épker Kft-től a Czinger Kft-vel fennálló üzleti kapcsolat részleteire vonatkozóan, majd a válasz 2023. február 23-i beérkezését követően 2023. február 24-én az előzetes vitarendezési kérelem mindegyik elemét elutasította.
- [14] Az ajánlatkérő 2023. március 22-én megkereste a Gázmodul-Weisz Kft-t és a COP Rendszertechnikai Kft-t azzal, hogy a felperesnek adott árajánlataik a más vevőkre is alkalmazott piaci árat tartalmazzák-e, ezeket a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető módon képesek-e teljesíteni. Megítélése szerint az árajánlatok a gazdasági észszerűséggel nem összeegyeztethetőek, a gazdasági verseny befolyásolására alkalmasak, ha ennek az okát nem sikerül tisztázni, akkor bejelentést tesz a Gazdasági Versenyhivatal felé a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a

továbbiakban: Tpv.) 11. § (1)-(2) bekezdései alapján. A Gázmodul-Weiss Kft. által küldött árajánlatban megjelölt termékek 42-95 %-kal magasabb áron szerezhető be a kereskedelmi forgalomban, abban olyan termékek is szerepelnek, melyeket 2021. óta nem forgalmaznak, de az árajánlatnál 50-95 %-kal magasabb áron voltak beszerezhetőek 2021-ben. A COP Rendszertechnika Kft. 2022. október 18-i árajánlatában a hőszivattyús melegvíz tartály beszerzési árral szerepel, mely 15 % engedménnyel került meghatározásra. Ebből két darabot kell beépíteni. A társaság a 2023. február 13-i módosított árajánlatban 99,9 %-os kedvezményt adott ezekre a termékekre. Arra várt magyarázatot, hogy mi indokolja, hogy a cikkszám szerint azonos termékekre pár hónap eltéréssel adott ajánlat 99,9%-kal alacsonyabb egységárat tartalmaz, és mi indokolja azt, hogy a más forgalmazók azonos termékére a más forgalmazó által kért nagyságrendileg nettó 70 000 forintos vételárnak csak a 0,17%-át teszik ki.

- [15] A Gázmodul-Weisz Kft. az árajánlatot a felperes kérése szerinti egyedi projektre készítette el. Ugyanerre a műszaki tartalomra más árajánlatkérés nem érkezett, így az üzletfelek közötti megkülönböztetéssel kapcsolatos kérdés értelmezhetetlen. Az árképzés során figyelembe vett gazdasági szempontok üzleti titok körébe esnek, nem ad erről felvilágosítást. A COP Rendszertechnika Kft. az árajánlat kérés egyedi jellemzőit (a megrendelés volumenét, jellegét, időigényét, munkavégzés helyét) vette figyelembe, ezek lehetővé tették a jelentős kedvezmény biztosítását. A felperes nem a hőszivattyús rendszerre, hanem egy komplett rendszer kivitelezésére kért árajánlatot. Ezt a megjelölt kedvezményes áron is biztosítani tudják.
- [16] 2023. április 3-án az ajánlatkérő bejelentést tett a Gazdasági Versenyhivatalhoz versenykorlátozó magatartás tárgyában érintettként megjelölve a felperest, a Gázmodul-Weisz Kft-t és a COP Rendszertechnikai Kft-t.
- [17] Az alperes a felperes első, 2023. március 1-én benyújtott jogorvoslati kérelme alapján indult D.78/2023. számú eljárást a 2023. március 24-én benyújtott, második jogorvoslati kérelem alapján indult D.113/2023. számú eljáráshoz egyesítette, majd az egyesített jogorvoslati eljárást a 2023. április 12-én kelt D.113/11/2023. számú végzéssel kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdéseire tekintettel a 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 69. § (2) bekezdés első mondatát és a 79. § (1) bekezdését azzal, hogy nem vizsgálta a felperes közbeszerzési eljárásból történő kizárásának lehetőségét a 62. § (1) bekezdés o) pontja, és az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását a 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján azon, a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2023. április 3-án versenykorlátozó magatartás megállapítására irányuló bejelentés alapjául szolgáló információk ismeretében, amikhez az előzetes vitarendezési kérelem 2023. február 15-i benyújtásáig jutott.

Az alperes határozata

- [18] Az alperes a 2023. április 19-én kelt D.113/16/2023. számú határozatában a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztése körében a jogsértés hiányát a jogorvoslati kérelem első eleme kapcsán a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 80. § (3) bekezdésének ajánlatkérő általi megsértését állapította meg, a második és harmadik kérelmi elemet elutasította.
- [19] A hivatalbóli kiterjesztésre a felhívás III.1.1. pontja alapján azt állapította meg, hogy a Kbt. 114. § (1) bekezdése alapján nem volt jogsértő az, hogy a 62. § (1) bekezdés o) pontja szerinti

kizáró okot az ajánlatkérő nem alkalmazta az előzetes vitarendezési kérelem 2023. február 15-i benyújtásáig tudomására jutott körülmények alapján (határozat 72-75. pontok).

[20] A 2007/66/EK irányelv 1. cikk 3. pontja, a Kbt. 148. § (1)-(3) és (7) bekezdései alapján azt állapította meg, az első kérelmi elem kapcsán az ajánlatkérő alaptalanul állította a felperes ügyfélképessége hiányát, az érdemi vizsgálatnak nem volt eljárásjogi akadálya. A Kbt. 80. §-a szerinti válaszadási határidő elmulasztását jogsértésenként kell vizsgálni akkor is, ha a vitarendezési kérelmet egy iratban terjesztik-e elő, a határidőre pedig a kérelem alapján tett ajánlatkérői intézkedések is kihatnak. A vitarendezési kérelem nem egy jogsértést kifogásolt: az első és második elem az ajánlat érvénytelenségét, a harmadik a nyertes ajánlattevő kizárásának elmaradását, a negyedik pedig azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a felperes ajánlatában üzleti titkot tartalmazó dokumentumot hozott nyilvánosságra. A vitarendezési kérelem február 15-i benyújtása után az ajánlatkérő február 20-án kért felvilágosítást az érdekelttől és február 24-én adott a vitarendezési kérelemre választ. Az első három elemre hét munkanapon belül, február 24-ig, a negyedekre február 20-ig kellett volna válaszolni. A negyedik elemre az ajánlatkérő a választ a Kbt. 80. § (3) bekezdésében előírt három munkanapos határidőben küldte meg. A válaszadási kötelezettségének csak részben tett eleget, ezért az alperes megállapította a jogsértést. A jogsértés csekély súlyára és arra tekintettel, hogy ennek a válasznak a kapcsán a felperes jogorvoslati kérelemmel nem élt, az alperes nem szabott ki bírságot az ajánlatkérő terhére (határozat 94-100. és 112. pontok).

[21] A második kérelmi elemet annak alaptalansága miatt, a Kbt. 2. § (7)-(8) bekezdéseire, 69. § (1)-(2) és (13) bekezdéseire, 72. § (1)-(3) és (7) bekezdéseire és 73. § (2) bekezdésére hivatkozva elutasította. A határozat szerkesztésekor a felperes által védett adattá nyilvánított tartalmakat szem előtt tartva járt el. Az ajánlatkérő áringdolása és összehasonlító indokolása jogszerűségét a felperes előzetes vitarendezéssel és jogorvoslati kérelemmel nem támadta, ezért az alperes nem vizsgálhatta a jogorvoslati kérelem azon részét, ahol a felperes azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a piaci árakat a felperes hátrányára diszkriminatívan magasabbnak értékelte. Az ajánlatkérő az áringdoláskérésre adott válasz alapján nyilvánította érvénytelennek a felperes ajánlatát. Az üzleti titokká minősített adatok miatt az ajánlatkérő nem adhatott a nyilvánosság számára hozzáférhető összegezésben mindenre kiterjedő indokolást, így alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az összegezés az indokolás hiányossága miatt jogsértő. A hivatalbóli kiterjesztés körében az alperes arra a megállapításra jutott, hogy nem volt lehetősége az ajánlatkérőnek az előzetes vitarendezési kérelemig beérkezett információk birtokában egyéb döntés meghozatalára, különösen a 62. § (1) bekezdés o) pontja szerinti kizáró ok alkalmazására. Az ajánlatkérői döntés kizárólag azon körülményekre vizsgálható, ami az összegezésben, illetve az érvénytelenségről hozott döntésben szerepel. Hivatkozott a Kúria Kfv.IV.38.105/2018/8. számú ítéletére az áringdolás értékelésével összefüggésben, az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságát igazolni. Az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján a felperes által sem vitatottan jogszerűen kért tájékoztatást a Czinger Kft.-től. A felperes az áringdolás érintett tételei kapcsán érdemi indokolást nem adott, csak a Kft. áringdolását csatolta. A társaság utóbb úgy nyilatkozott, hogy a felperesnek adott áringdolatot nem tartja fenn, ezért ez a továbbiakban nem támasztotta alá az ajánlati ár megalapozottságát. Az, hogy a felperes szerint a Czinger Kft. nyilatkozata a polgári jog szabályai szerint nem hatályos, nem volt figyelembe vehető. A Kbt. 2. § (7) bekezdése a polgári jog szabályait kizárólag a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződés teljesítésére rendeli alkalmazni. A Czinger Kft. áringdolatának fenntartása a felek polgári jogviszonyát érintő kérdés, a jelen jogvita tárgya azonban az ajánlatkérő bírálati cselekményeinek jogszerűsége. A Kft. egyébként nem a felperes, hanem az ajánlatkérő felé nyilatkozott arról, hogy az ajánlata tévedés. Egyértelmű volt az ajánlatkérő számára az, hogy

az érintett 13 tétel esetében a Kft. az ajánlatát nem tartja fenn, e tételek esetében a Czinger Kft. árajánlata nem szolgálhat az ajánlati ár alátámasztásaként. Az érvénytelenség másik okát az jelentette, hogy egy tételt érintő árelemet a felperes nem indokolt megfelelően. Az ajánlatkérő kifejezetten előírta, hogy a költségeket ott kell feltüntetni, ahol azok ténylegesen felmerültek. Az árindokolás szerint a 15. tétel anyagárát a 8. és 9. tételekhez adta hozzá, azok tartalmazzák ezt a költséget is. Ezzel együtt a 15. tételnél közölt árnál mértékekkel magasabb forgalmazói árajánlatot csatolt. Az indokolás e körben nem felelt meg a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondatának, és nem is volt objektív. Utalt a kitöltési útmutató 15.4.1. pontjában adott iránymutatásra, illetve arra, hogy szerepelt a feltételek között az is, hogy egy tétel (sor) anyag, egységár vagy díj egysége csak akkor lehet nulla, ha a tételnél nem értelmezhető az anyagdíj, de mindkettő nem lehet nulla. Az ajánlatkérő kérte a 15. tétel megfelelő kitöltését, ahol 2 432 forint anyagköltség került feltüntetésre. Ennek nem lehet objektív indoka az, hogy az anyagköltség nem a 15., hanem a másik két tételnél került elszámolásra. Az ajánlatkérő számára nem volt megállapítható, hogy az érintett költség pontosan mely tételnél, tehát a 8-nál vagy a 9-nél és milyen összegben jelenik meg. Az indokolásból nem volt megállapítható az sem, ha az anyagköltségek a 8. és 9. tételsornál szerepelnek, akkor milyen költség fedezete a 15. tételsorban szereplő összeg. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. számú ítéletére. Nem sértette meg a Kbt. szabályait az ajánlatkérő azzal, hogy nem kért kiegészítő indokolást az érvénytelenné nyilvánítást megelőzően. Ennek kapcsán az alperes hivatkozott a 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítéletre. Eszerint, ha az ajánlatkérő a felhívásra nem ad egyértelmű választ, akkor nincs helye ismételt felhívásnak, mert a Kbt. 69. § (3) bekezdése csak további megadott árindokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja. Az ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű volt, azzal kapcsolatban nem merült fel kétség. A benyújtott árindokolás két okból sem felelt meg az objektivitás követelményének, nem volt alkalmas az ajánlati árelemek alátámasztására (határozat 76-87. pontok).

- [22] A harmadik kérelmi elemet az alperes azért utasította el, mert bár az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (13) bekezdését a bírálathoz nem alkalmazhatta, azonban a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti vizsgálati kötelezettség, a hivatkozott rendelkezés „alapos okkal feltételezi” fordulat kötelezettséget ró az ajánlatkérőre, függetlenül attól, hogy a Kbt. nem tartalmaz előírást a hatósági bejelentés előtti megkeresésre. A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny tisztasága és a (3) bekezdés szerinti joggal való visszaélés tilalma sem sérült. Az ajánlatkérő a Kbt. 36. § (2) bekezdése teljesíthetősége érdekében intézkedett, mert a Tpv. 11. §-a szerinti jogsértést gyanúja merült fel, egyértelműen jelezte a szükséges információk körét és a tervezett intézkedéseket is. Utóbb a bejelentésében hivatkozott is a megkeresésekre és a kapott válaszokra. Az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint járt el, mikor a verseny tisztaságát veszélyeztető helyzet feltételezésekor jelzéssel élt a Gazdasági Versenyhivatalnak (határozat 101-111. pontok).

A kereset és a védírat

- [23] A felperes pontosított keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatását, a jogorvoslati kérelem második és harmadik eleme szerint a jogsértés megállapítását, másodlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását vitatva előadta, hogy ha az ajánlatkérő a Ptk. szerinti árajánlattal összefüggésben kér a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján tájékoztatást, akkor a kapott nyilatkozat érvényességét a polgári jog szabályai szerint kell vizsgálnia. Az árajánlat, mint polgári jogi jognyilatkozat a Czinger Kft. részéről ajánlati kötöttséget keletkeztetett, ennek elfogadása létrehozta a szerződést. A Czinger Kft. felé az árajánlatát visszavonó

nyilatkozatot nem tett, az árajánlat sem tartalmazza az ajánlati kötöttség időtartamát. A Kft. által hivatkozott tévedés miatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:9. §-a és 6:90. §-a alapján bíróság állapíthatja meg a szerződés érvénytelenségét. A szerződéskötésre irányuló nyilatkozatot az eredeti ajánlattal egyező formában az ajánlat címzettjének (a felperesnek) megküldve lehet visszavonni. A Czinger Kft. érvénytelenné minősítő nyilatkozata joghatás kiváltására nem alkalmas, nem teszi megtámadhatóvá vagy semmissé az árajánlatot. Az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján a Czinger Kft. árajánlatának érvényességét vizsgálta, a polgári jogi előírásokat nem hagyhatta volna figyelmen kívül. A Kbt. rendelkezése vizsgálati keretrendszert állít fel, a vizsgálat tartalmát az annak tárgyává tett okirat határozza meg. Az ajánlatkérő nem cáfolta azokat az érveit, hogy a Kft. nyilatkozatát miért nem lehetett volna figyelembe venni. A határozat 83. pontja helytelenül hivatkozik a Kbt. 2. § (7)-(8) bekezdéseire, ezek a rendelkezések nem zárják ki a Ptk. alkalmazhatóságát a közbeszerzési eljárásban. A 2. § (8) bekezdés a Ptk. szubszidiaritását rögzíti, de annak figyelembevételét nem zárja ki, másrészt a 69. § (13) bekezdés keretnorma, az ennek alapján alkalmazott bírálati cselekmény jogszerűsége a bírálat tárgya szerint irányadó jogszabály alapján ítélandó meg.

[24] A határozat 84. pontjában az alperes az összegezésben nem szereplő érveket rögzített, ezzel nem az ajánlatkérői döntés jogszerűségét vizsgálta, hanem maga bírálta el az ajánlatot. Az ajánlatkérő nem hivatkozott arra, hogy az árindokolásból nem volt megállapítható, hogy az anyagköltség a 8. vagy a 9. tételnél és milyen összegben jelent meg, és olyan megállapítást sem tett, hogy nem egyértelmű, hogy milyen költség fedezetére szolgál a 15. tételesor összege, kizárólag a megajánlott egységár és a beszállítói ajánlat egységára közötti különbség okán állapította meg az ajánlat érvénytelenségét. Az alperes annak megállapításával, hogy az anyagköltség nem a 15., hanem két másik tételnél szerepel, illetve abból, hogy az árindokolásból nem volt megállapítható, hogy ha az anyagköltség a 8. és 9. tételnél szerepel, akkor mit takar a 15. sor, új indokkal látta el az összegezést, és kizárólag az új indok alapján minősítette az ajánlatkérő döntését helyesnek. Az összegezésen túlmutató tényállási elemek és ezekből levont jogi érvek okszerűtlenek és jogsértőek, az alperes az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdését megsértve vezette le az ajánlatkérői döntés megalapozottságát. A Czinger Kft. árajánlatának érvénytelenségéről a saját ajánlata érvénytelenné nyilvánításából szerzett tudomást. A Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdései alapján az ellenőrzési körén kívüli okból felmerült új tény miatt az ajánlatkérőnek biztosítania kellett volna a nyilatkozattétel lehetőségét. Az árindokolás benyújtását követő eljárási cselekményekből kimaradt, ezért önhibáján kívül nem tudott további árindokolást benyújtani. Az alperes tévesen állapította meg azt, hogy nem volt helye kiegészítő indokoláskérésnek, és azt is, hogy az árindokolás nem volt objektív.

[25] Tévesen állítja az alperes azt, hogy az ajánlatkérő a 2023. március 22-i megkereséseivel nem sértette meg a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdéseit. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 36. § (2) bekezdése alapján nem volt intézkedési kötelezettsége, a vélt versenyjogi jogsértés felderítése és minősítése nem az ajánlatkérő, hanem a Gazdasági Versenyhivatal Tpv. 33. § (1) bekezdése szerinti hatásköre. Ha az ajánlatkérő a Tpv. megsértését nem alapos okkal feltételezi, akkor nincs bejelentési kötelezettsége. A Kbt. 2. § (7) bekezdését sértve tévesen állítja az alperes azt, hogy a 36. § (2) bekezdése alapot adott a 69. § (13) bekezdése szerinti vagy más, a Kbt. szerinti közbenső eljárási cselekmény elvégzésére. Az előzetes vitarendezési kérelemhez csatolt árajánlatok kapcsán a Kbt. 80. § (4) bekezdése szerint, a felpereshez intézett felvilágosításkérésrel lett volna lehetőség az alvállalkozóktól származó nyilatkozat kérésére. Így a 36. § (2) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség kapcsán is folytatható volt a vizsgálatot az ajánlatkérő. Az alvállalkozók megkeresésének célja nem a Kbt. 36. § (2)

bekezdésében előírtak teljesítése, hanem a hátrányos jogkövetkezmények kilátásba helyezése volt azzal, hogy az alvállalkozók a felkínált könnyebb utat választva visszavonják, vagy hátrányosan megváltoztassák az árajánlataikat. Az ajánlatkérő bizonyosságként mutatta be a vélt jogsértést („Önök által a fenti termékre alkalmazott 99,9%-os kedvezmény a gazdasági verseny befolyásolására vitán felül alkalmas”) és alkut ajánlott azzal, hogy az árajánlat visszavonásáért, módosításáért cserébe eltekint a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazásától. Az árajánlatok visszavonásával az ajánlatkérő a felperesi árindokolás ellen érvelhetett volna a jogorvoslati eljárásban. Az ajánlatkérő a kilátásba helyezett eljárástól hajlandó lett volna elállni a kívánt tartalmú nyilatkozat alvállalkozók általi megtétele esetén. A fentieket támasztja alá az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válasza is. Az ajánlatkérő az alvállalkozói árajánlatok ismeretében 2023. február 24-én nem látott lehetőséget az érintett alvállalkozók Kbt. 69. § (13) bekezdés szerinti megkeresésére, majd változatlan ténybeli körülmények mellett 2023. március 22-én mégis élt ezzel. A jogorvoslati kérelem időközbeni benyújtásával reális esélye lett annak, hogy az ajánlatkérői eljárást az alperes jogsértőnek minősítse. Ennek elkerülése motiválta az ajánlatkérőt abban, hogy megkeresse az alvállalkozókat. Az alperes a fentieket nem értékelte annak ellenére, hogy a jogorvoslati eljárásban a 2023. április 11-én kelt beadványában erre felhívta a figyelmet.

- [26] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte annak alaptalansága miatt. Rámutatott arra, hogy a felperes által előadottak a jogorvoslati kérelemben kifejtett érveken túl új tényeket körülményeket érveket nem tartalmaznak. A Ptk. alkalmazhatósága kapcsán utalt arra, hogy a Kbt. 2. § (7) bekezdése szerinti kógenciától a (8) bekezdés kizárólag a közbeszerzési szerződések esetén enged eltérést, kizárólag ott rendeli alkalmazni a Ptk-t. Az árazott költségvetés 15. tétele kapcsán utalt a határozat 82. pontjára, ahol rögzítette, hogy a felmerült milliós nagyságrendű eltérésre a felperes nem adott észszerű magyarázatot. Röviden, az üzleti titokká nyilvánításból adódó korlátokkal, de az ajánlatkérői döntés kitért a 84. pontban értékelt körülményekre is a 15. tételt érintő anomáliák kapcsán. Utalt arra, hogy az érvénytelenségnek két oka volt, az irányadó joggyakorlat szerint (Pécsi Törvényszék 1.Kf.20.376/2013/8.) egy érvénytelenségi ok már önmagában megalapozza az ajánlat érvénytelenségét.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [27] A kereset alaptalan az alábbiak szerint.
- [28] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított közigazgatási perben a közigazgatási jogvitát, az alperesi határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdése értelmében a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta. Az ítéleti tényállást a perbeli nyilatkozatok, a csatolt iratok és a közigazgatási eljárás iratanyaga alapján állapította meg.
- [29] Az alperes a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztése körében jogsértést nem állapított meg, míg az első kérelmi elemre a Kbt. ajánlatkérő általi megsértését állapította meg. A határozat e részeit a felperes a keresetében nem támadta, így e részek jogszerűségét a bíróság sem vizsgálta.
- [30] A felperesi ajánlat érvénytelenné nyilvánítását kifogásoló második kérelmi elemet elutasító alperesi döntés jogszerűségét a bíróság abból kiindulva vizsgálta, hogy az ajánlatkérőnek az

ajánlatok beérkezésétől kezdődően vizsgálnia kell az ajánlatok érvényességét a Kbt. 66. § (1) bekezdése és 69. § (1) bekezdése szerint abból a szempontból, hogy az ajánlat megfelel-e a közbeszerzési dokumentumoknak és jogszabályi előírásoknak. E vizsgálatnak ki kell terjednie arra is, hogy az ajánlati ár megalapozott-e, a szerződés az adott áron teljesíthető-e. A perbeli esetben az ajánlatkérő a felperesi ajánlatot vizsgálva a 72. § (1) bekezdése szerinti árindokoláskérés kibocsátását tartotta szükségesnek annak érdekében, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról meg tudjon győződni, ez utóbbi cselekménye nem volt vizsgálat tárgya. A Kbt. 69. § (13) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő jogosult az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben benyújtott igazolás, nyilatkozat tartalmának ellenőrzése érdekében más állami vagy önkormányzati szervtől, hatóságtól vagy gazdasági szereplőtől információt kérni. A megkeresett szervezet három munkanapon belül köteles az információt megadni. A Kbt. 73. § (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz.

- [31] Az árindokolás elfogadhatósága és az ajánlat érvénytelensége kapcsán a Kúria a Kfv.III. 37.703/2017/5. számú ítéletében mondta ki azt, hogy valamely ajánlat érvénytelensége körében az árindoklásban közöltek alapján az ajánlatkérőnek nem a felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályban előírtak szerinti egyéb tartalmi követelményeknek való megfelelést kell vizsgálni, hanem az ajánlati ár megalapozottságáról, a teljesíthetőségről kell döntenie. Ez azt jelenti, hogy az ajánlatkérőnek azt kell vizsgálnia, milyen objektív alapú magyarázattal és azt alátámasztó dokumentumokkal szolgált az ajánlattevő az általa megajánlott árakra nézve. Ez a cselekménye pedig csak a Kbt. 72. § keretei között mozoghat.
- [32] Az alperes a határozatában érdemben cáfolta a felperes jogorvoslati kérelemben kifejtett, a Czinger Kft. nyilatkozatának figyelembe vehetőségével kapcsolatos érveit, számot adott arról, hogy a felperesi érveket miért nem tartotta elfogadhatónak, ezzel szemben az ajánlatkérői döntés miért jogszerű, ezt a bíróság ítéletének [21] pontjában összefoglalta. Az érdemi indokolás elmaradását a felperes alaptalanul kifogásolta. Az ugyanis, hogy az alperes a rendelkezésére bocsátott közbeszerzési dokumentumok alapján az ajánlatkérő döntését összevetve az általa relevánsnak tartott jogszabályi rendelkezésekkel az ajánlatkérői döntés jogszerűségének megállapítására jutott és ebben a körben indokolta döntését, nem az indokolás hiányosságát vagy elégtelenségét jelenti. Az alperes hatáskörében eljárva az alkalmazandó jogszabályok alapján maga határozza meg milyen körben szükséges és elégséges bizonyítás lefolytatása, amelynek eredményeként értékeli a rendelkezésére álló dokumentumokat és bizonyítékokat, maga határozva meg azt is, melyek azok közül a döntése szempontjából figyelmen kívül hagyandók. Értékelésének a határozatában meg kell jelennie, az a körülmény, hogy az értékeléssel a felperes nem ért egyet érdemi és nem eljárásijogi sérelem tárgya lehet.
- [33] Az ajánlatkérő a felperes ajánlati ára megalapozottságát vizsgálva azt állapította meg, hogy a felperes általa, illetve az összehasonlításként az Unikorn Épker Kft. által benyújtott, azonosan a Czinger Kft.-től származó, 10 nap eltéréssel készített árajánlat lényeges eltérést mutat. Az árajánlatot kibocsátó társaság nyilatkozata szerint a felperesnek adott árajánlat érvénytelen, az árajánlatok készültkor irányadó árait az Unikorn-Épker Kft.-nek adott árajánlat tartalmazza. Ebből vont le az ajánlatkérő azt a következtetést, hogy a felperes ajánlati ára nem megalapozott. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy az ajánlatkérőnek kizárólag a Kbt. értékelésre adott keretei szerint van eljárási jogosultsága, ami egyben kötelezettség is.
- [34] A Kbt. 69. § (13) bekezdése a felperes által benyújtott árajánlat tartalmának ellenőrzése érdekében teszi lehetővé az igazolást kibocsátó társaság megkeresését, e rendelkezés azonban

a felperes által állított tartalmú, polgári jogi szempontú vizsgálati kötelezettséget nem írt elő az ajánlatkérő részére, nem is írhat elő, ezt a felperes alaptalanul állította, ugyanakkor helyesen hivatkozott arra, hogy a szerződés érvényességének megítélése vita esetén a polgári bíróság feladata. Az, hogy a felperes él-e ezzel a lehetőséggel, és a 2022. december 5-i nyilatkozat érvényességét polgári bíróság előtt megtámadja-e, és ott a bíróság milyen tartalmú döntést hoz, nemcsak az ajánlatkérő vizsgálati kötelezettségén túlmutató kérdés, hanem a jelen per kereteit is meghaladja. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 69. § (13) bekezdése szerinti megkeresésre kapott választ a felperesi árajánlat objektív alapokon nyugvó magyarázatának elfogadhatósága szempontjából kellett értékelni.

- [35] A felperes alaptalanul érvelt amellett, hogy a Czinger Kft-nek az árajánlatát visszavonó nyilatkozata az ajánlatkérőnek döntési alternatívát jelentett olyan módon, hogy ezt figyelmen kívül hagyhatta volna. A perbeli esetben az árindokolást követő, Kbt. 69. § (13) bekezdése szerinti nyilatkozattételnek pontosan az volt a célja, hogy az ajánlatkérő tisztázza a rendelkezésére bocsátott, eltérő tartalmú, a felperes ajánlati árának megalapozottságát megkérdőjelező adatok helyességét. Az ajánlatkérőnek a bírálathoz tartozó tudomására jutott információkat az ajánlati ár megalapozottság szempontjából értékelnie kellett, azokat önkényesen nem hagyhatta figyelmen kívül. A kapott nyilatkozatból fakadó következtetéseit az ajánlatkérő a felperesi ajánlat érvénytelenné nyilvánításával helyesen vonta le.
- [36] Az ajánlatkérőnek a 69. § (13) bekezdése szerinti információkérése az árajánlat tartalmának tisztázására irányult, azonban ez nem polgári jogi szempontú érvényességi vizsgálat volt. Ezzel összefüggésben a felperes magának is ellentmondóan érvel azzal, hogy egyrészt azt állította, hogy az érvénytelenséget polgári bíróság állapíthatja meg, másrészt azt, hogy a polgári jogi érvényességet az ajánlatkérőnek kellett volna vizsgálnia.
- [37] A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint e törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni. Ehhez kapcsolódóan a (8) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre az e törvényben foglalt eltérésekkel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [38] A Kbt. 2. § (7) bekezdés szerinti, a Kbt. elsődlegességét rögzítő, illetve az előírásaitól való eltérés terjedelmét meghatározó rendelkezés a felperes értelmezésével ellentétben nem tágítja ki a (8) bekezdésben rögzített egyértelmű törvényi kereteket. A hivatkozott rendelkezések nem a közbeszerzési eljárás szakaszától és állásától függetlenül korlátlanul teszik lehetővé a Ptk. szabályainak alkalmazását, azok együttes értelmezéséből sem vezethető le a felperes szerinti azon jogértelmezés, hogy az ajánlatkérőt a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján beszerzett nyilatkozat polgári jogi szempontú értékelésének kötelezettsége terheli és joga, illetve lehetősége lenne a szerződő felek eltérő nyilatkozatai közül az egyiket, illetve a másikat választani.
- [39] A Kbt. 2. § (8) bekezdése egyértelműen a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződésre rendeli alkalmazni a Ptk. előírásait a Kbt. rendszerében az e helyen szabályozott keretek között. A perbeli esetben nem a közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés, hanem egy árajánlattal kapcsolatos nyilatkozat közbeszerzési eljárásban történő figyelembe

vehetősége volt vitatott. A Kbt. 2. § (8) bekezdésére alapítva tehát annak értékelése fel sem merülhet.

- [40] Egyetértett a bíróság az alperessel abban, hogy a felperesi jogértelmezés elfogadhatatlan. Az alperes döntése, mint ahogy a felperes által kiemelt 83. pontbeli indokolása és a határozat további, e tárgykört érintő részének érvei megalapozottak és jogszerűek. A kapott nyilatkozatból az ajánlatkérő csak arra a következtetésre juthatott, hogy az érintett tételek vonatkozásában a Czinger Kft. árajánlata nem támasztotta alá a felperes ajánlati árának megalapozottságát, az végső soron a visszavonásra tekintettel figyelembe venni, értékelni nem lehetett. Helyes és jogszerű volt az alperesnek a határozatban rögzített érvelése, amit a felperesnek a Czinger Kft. árajánlatot visszavonó nyilatkozatával összefüggésben kifejtett, a felperes azt a Kbt.-nek a 72-73. §-ával összefüggő tételes rendelkezéseivel kétségessé tenni nem tudta. A fentiek alapján az alperes jogszerűen állapította meg azt, hogy az ajánlatkérőnek kizárólag az ajánlati ár objektivitásáról kellett meggyőződnie, azonban a Kbt. 72. §-a által e körben előírt kötelezettségei nem terjedtek ki a benyújtott nyilatkozatok, szerződések polgári jogi szempontú értékelésére.
- [41] Az ajánlatok, illetve a részvételi jelentkezések elbírálásáról szóló írásbeli összegezés Kbt. 79. § (1) bekezdésének való megfelelése vizsgálata során azt kell figyelembe venni, hogy az ajánlattevő a döntést és annak indokait megismerte-e, azzal szemben vitarendezést, jogorvoslatot tudott-e kezdeményezni, ezen jogainak a gyakorlásában akadályozta-e, hogy nem jutott kellő információhoz az összegezésből.
- [42] A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.
- [43] A Kúria a Kf.37.033/2023/5. számú ítélete [47] pontjában mutatott rá arra, hogy (...) sem a jogszabály, sem a joggyakorlat nem írja elő, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerinti eljárást mindaddig ismételnie kellene, amíg az ajánlat teljeskörű alátámasztása megtörténik. Az ajánlatkérő számára a Kbt. 72. § (3) bekezdése lehetőséget biztosít – az elfogadhatóság kétsége esetére – további kiegészítő indokolás kérésére, azonban egyúttal az ajánlattevő kötelességévé is teszi, hogy az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére kell bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő ugyanis köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. A Kúria egy másik eseti döntésében (Kf.V.39.084/2021/4.) mutatott rá arra, hogy az árindokolás-kérés, kiegészítő árindokolás-kérés annak az eszköze, hogy az ajánlatkérő az ajánlat megajánlott áron vagy költségen való teljesíthetőségéről meg tudjon győződni, de ez nem lehet parttalan.
- [44] A felperes állításával ellentétben nem eredményezte a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdése szerinti alapelvek megsértését az, hogy az ajánlatkérő nem kért a felperestől kiegészítő árindokolást, ugyanis a felperes által benyújtott árindokolás adattartalmából jogszerűen megállapíthatta az

ajánlat érvénytelenségét, e döntése meghozatalához további adatokra, információkra nem volt szüksége. A felperes felhívásra a Czinger Kft. árajánlatával kívánta ajánlatát alátámasztani, annak ellenőrzése következtében azt figyelmen kívül kellett hagyni, mindez a felperes állításával ellentétben nem jelentett a kiegészítő árandokoláskérést szükségessé tevő új tény, körülményt. A Kbt. 72. § (3) bekezdése a kiegészítő árandokolás kérésére akkor ad lehetőséget, ha az indokolás elfogadhatósága megítéléséhez szükséges további adatok, információk beszerzése szükséges, tehát kiegészítés indokolt, nem a már egyszer benyújtott alátámasztást szolgáló dokumentumok cseréje. Az indokoláskérés ugyanis a fenti kúriai döntésekből fakadó joggyakorlat által is szemléltetetten nem parttalan, amennyiben az ajánlatkérő azt állapítja meg, hogy a közölt információk nem megfelelőek, akkor köteles az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani. A perbeli esetben a felperes által benyújtott árandokolás elfogadhatósága az ajánlatkérő számára nem volt kérdéses, egyértelműen megállapítható volt, hogy az a korábbiakban megjelölt két okból sem alkalmas az ajánlati ár alátámasztására.

[45] Alaptalanul hivatkozott ezért a felperes arra, hogy az árandokolás benyújtását követő Kbt. 69. § (13) bekezdése szerinti megkeresésből kimaradt, így önhibáján kívül nem volt lehetősége további indokolást benyújtani. A felperes érvelésének kiindulópontja téves, a Kbt. 66. § (1)-(2) bekezdéséből következően magát az ajánlatot kell megfelelő adattartalommal benyújtani. Ez azt jelenti, hogy a közbeszerzési dokumentumokban, jogszabályokban megjelenített követelményeket kell teljesíteni, az ajánlati árnak pedig objektíve alkalmasnak kell lennie arra, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető legyen. E követelményeknek alapvetően az ajánlattételi határidőn belül benyújtott ajánlatban kell érvényesülniük. Az árandokolás-kérés ehhez képest az ajánlatkérő azon helyzetben fennálló kötelezettsége, amikor nem látja igazoltnak az ajánlati ár objektivitását, a kiegészítő árandokolás kérés pedig akkor válhat szükségessé, ha az indokolás elfogadhatósága kérdéses. Ajánlattevőként a felperes az erre irányuló ajánlatkérői felhívás alapján, annak tartalmához igazodóan volt köteles árandokolást benyújtani. Ezt meghaladóan már az ajánlatkérő megítélésén múlik az, hogy az ajánlati árat annak, illetve a kért árandokolásnak a tartalma alapján megalapozottnak tartja-e, ehhez képest pedig az ennek alapján hozott ajánlatkérői döntését indokolni köteles.

[46] Az árandokolás elfogadhatósága a felperes önhibájától független, kizárólag az ajánlati ár objektív teljesíthetőségének megítélésén nyugvó kérdés a Kbt. szabályrendszerében. Ehhez igazodóan a kiegészítő árandokolás kérését sem a felperesi önhiba vagy annak hiánya teszi szükségessé, hanem az árandokolás elfogadhatóságának kérdésessége. A Czinger Kft. árajánlatának érvénytelenségét kimondó nyilatkozat következtében az ajánlatkérő nem volt köteles kiegészítő indokolást kérni, ennek elmaradását a felperes alaptalanul sérelmezte. A perbeli esetben az ajánlatkérő árandokolásának tartalmából egyértelműen megállapítható volt, hogy mely ajánlati elemek kapcsán és milyen adatok megadását várta el. Az árandokolás kérés jogszerűségét a felperes nem vitatta, annak esetleges értelmezési nehézségeire nem hivatkozott. Az, hogy a felperes által árandokolásként adott információk nem igazolták az ajánlati ár megalapozottságát, nem eredményezték azt, hogy az ajánlatkérőnek további tájékoztatást, kiegészítő árandokolást kellett volna kérnie az ajánlati ár megalapozottságának megítéléséhez, különös tekintettel arra, hogy kiegészítő árandokolás kérésére kizárólag az ajánlattevő által adott indokolás tekintetében kerülhet sor.

[47] Az érvénytelenség másik okaként az ajánlatkérő azt rögzítette, hogy a 15. tétel kapcsán a költségvetésben feltüntetett egységár a felperes indokolásához csatolt, a berendezés beszállítójától származó árajánlat 9. sora szerinti összegnek mindössze egy ezreléke, mely milliós nagyságrendű eltérésre a felperes nem adott észszerű magyarázatot. Ezt a megállapítást a felperes a jogorvoslati eljárásban és a perben sem tette kétségessé. A

keresetben az alperes fentiekkel kapcsolatos, a határozat 84. pontjában kifejtett érveit arra hivatkozva vitatta, hogy az alperes nem az ajánlatkérői döntés jogszerűségéről foglalt állást, hanem a felperesi ajánlat önálló bírálatát végezte el, ezt a felperes alaptalanul állította. Az alperes ugyanis a határozat tényállási részében erre vonatkozó megállapításai alapján a jogorvoslati kérelem és az ajánlatkérői észrevétel alapján végzett értékelést és adta döntése indokát. A jogorvoslati kérelem második elemében a 15. tételt érintő érvénytelenség kapcsán a felperes maga hivatkozott arra, hogy ha az árazott költségvetés ugyanezen fejezete 8. és 9. tételeinek összára és a beszállítói árajánlatban e két tétel összára közötti különbözetet vesszük alapul, akkor a két tételen elért különbözet is kellő fedezetet nyújt a 15. tétel kapcsán keletkező hiány finanszírozására.

- [48] Az alperes tehát nem az összegezéshez adott további, a felperesi ajánlat érvénytelenségét megalapozó tartalmi érveket, hanem a jogorvoslati kérelem tartalmához igazodóan fejtette ki azon álláspontját, hogy az abban előadottak mely okból nem igazolják az ajánlatkérői döntés megalapozatlanságát és jogszabálysértését. Az alperes az árazott költségvetés és az áringdokolás adatait vetette össze a jogorvoslati kérelem hivatkozásaival és ennek eredményeként tett megállapításait és a feltárt ellentmondásokat rögzítette a hivatkozott határozati pontokban. Az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megsértését ezzel összefüggésben a felperes alaptalanul sérelmezte, miután az alperes a határozatának jogi és ténybeli indokait teljes körűen és részletesen rögzítette. Az ajánlatkérői döntésben a fenti érvek azért nem szerepeltek, miután azokat maga a felperes az ajánlatkérői döntés jogszerűségét vitató jogorvoslati kérelmében terjesztette elő. Az ajánlatkérői döntés jogszerűségét az alperesnek az ezt vitató jogorvoslati kérelem keretei között, annak tartalmára tekintettel kellett vizsgálnia.
- [49] A felperes alaptalanul állította azt, hogy az ajánlatkérő a Gázmodul-Weiss Kft. és COP Rendszertechnikai Kft. Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti megkeresésével megsértette a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdését, mert a nyilatkozattételre történt felhívásnak a tényleges célja nem a valós alvállalkozói magatartás feltárása, hanem az volt, hogy a társaságok az árajánlataikat visszavonják vagy a felperes számára hátrányosan változtassák meg. A felperes álláspontja szerint ugyanis az ajánlatkérő az árajánlatok visszavonása esetén a felperesi áringdokolás megfelelése ellen érvelhetett volna a jogorvoslati eljárásban.
- [50] Előjáróban a bíróság kiemeli, hogy a felperes döntése volt, hogy az előzetes vitarendezés során e két társaság árajánlatát csatolja. Az ajánlatkérőnek válaszadási kötelezettsége volt, meg kellett vizsgálni a vitarendezés alapját képező körülményeket, a rendelkezésre álló adatokat értékelnie kellett. A Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint, amennyiben az ajánlatkérő az adott közbeszerzési eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt – a Tpv. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint – jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.
- [51] A pótlólagos megkeresések kapcsán a felperes által a 2023. február 10-én kelt összegezést követően, a 2023. február 15-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelméhez mellékelte árajánlatok az ajánlati ár alátámasztását szolgálták, miután az összegezésből a felperes tudomást szerzett az ajánlata érvénytelenné nyilvánításának tényéről és okáról. A bírálati szakasz lezárult ugyan, az ajánlatkérőnek azonban az előzetes vitarendezés következtében intézkednie kellett. Helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy a Kbt. 36. § (2) bekezdésének alkalmazásakor az ajánlatkérőt nem korlátozta a bírálati szakasz lezárása, a kifogások elfogadása további ajánlatkérői cselekmények lehetőségét vethette volna fel. Nem

volt elzárva attól, hogy az árajánlatok felperesi árajánlathoz képesti megalapozottságának a tisztázásába bocsátkozzon, az a vélekedés pedig, hogy az árajánlatok visszavonása az ajánlatkérő érdekében állt, miután így a felperesi árindokolás megfelelősége ellen tudott volna érvelni a jogorvoslati eljárásban nem teszi a Kbt. 36. § (2) bekezdésének alkalmazását jogsértővé.

- [52] A Kbt. 36. § (2) bekezdésének „közbeszerzési eljárás során” fordulatából következően a Gazdasági Versenyhivatalnak tett jelzés megtétele nem korlátozódik a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszához, a bejelentést tehát az ajánlatkérő a bírálat lezárultát követően is megtehetette. A perbeli esetben erre azért került sor a bírálat lezárultát követően, mert a felperes ekkor nyújtotta be a két alvállalkozói árajánlatot. Az alvállalkozói megkeresésekkel az ajánlatkérő nem a vélt versenyjogi jogsértés tényállását tárta fel és annak jogi minősítését sem végezte el. Ezeket a felperes alaptalanul, részben pedig önmagának is ellentmondóan állította. A felperes maga hivatkozott arra a keresetében, hogy amennyiben az ajánlatkérő a Tpvt. megsértését nem alapos okkal feltételezi, úgy nem keletkezik bejelentési kötelezettsége a Gazdasági Versenyhivatal irányába. A bejelentési kötelezettséget a Tpvt. előírásainak nyilvánvaló, vagy alapos okkal történő feltételezése teremti meg. A perbeli esetben az ajánlatkérő úgy ítélte meg, hogy a bejelentés megtétele előtt az árajánlat tételének körülményei tisztázásra szorulnak, ettől pedig – ahogy arra az alperes helyesen hivatkozott – a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint nem volt elzárva. A felperes alaptalanul állította, hogy Kbt. 2. § (7) bekezdése szerinti kógenciát sérti az, hogy a normatív határokon túl alkalmazta az ajánlatkérő az eljárási cselekményt, az alperes ugyanis a Kbt. 36. § (2) bekezdése szabályaitól nem tért el, sőt nem merült fel arra utaló körülmény sem, hogy a közbeszerzési eljárás alapelveit a megkeresés ne tartotta volna tiszteletben. A megkeresést ugyanis pontosan a jogsértés feltételezésének alaposságáról való meggyőződés indokolta azzal összefüggésben, hogy a közbeszerzési eljárás résztvevőinek azon cselekményei, melyek a közbeszerzési eljárás szabályain kívüli jogsértés gyanúját vetik fel, az erre hatáskörrel rendelkező hatóság által kerüljenek kivizsgálásra.
- [53] A Kbt. 80. § (4) bekezdése az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelem benyújtását követő felvilágosításkérés, hiánypótlás, indokolás vagy számítási hiba javítására irányuló felhívását akkor teszi lehetővé, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. A Kbt. 80. § (4) bekezdése megfelelő alkalmazhatóságára történő felperesi hivatkozás nem teszi jogsértővé az ajánlatkérő eljárását, ugyanis nem volt elzárva attól, hogy az alvállalkozókat közvetlenül hívja fel nyilatkozattételre, a perbeli esetben ugyanis a nyilatkozattételre felhívás célja nem az eljárásban történt törvénysértés orvoslása, hanem az ajánlatkérőt a Kbt. 36. § (2) bekezdése alapján terhelő kötelezettség teljesítéséhez szükséges mértékben a jogsértés feltételezésének alaposságáról való meggyőződés volt.
- [54] Mindezekre figyelemmel a bíróság megállapította, hogy az alperes a rendelkezésére álló adatok és bizonyítékok alapján helyes jogértelmezéssel megfelelő megállapításra jutott, az alperes határozatát a keresetben állított jogszabálysértések nem terhelték, ezért a felperes keresetét, mint alaptalant a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.
- [55] A bíróság a pervesztes felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képvisellel felmerült perköltségének viselésére. Az alperest megillető perköltség összegét a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdéseinek megfelelően a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (3) bekezdése, valamint az előterjesztett költségjegyzék alapján a felszámítottal egyezően

állapította meg. Az alperes költségjegyzékében összesen 15 munkaóra (kereset tanulmányozása: 10 óra; az iratanyag összeállítása, továbbítása: 3 óra; védirat elkészítése: 2 óra) figyelembevételét kérte, melyet a bíróság az alperes jogi képviselője által végzett jogi munka időigényével és szakmai nehézségével arányosnak tartott, így az alperesnek járó perköltség összegét a 15 munkaórára és az IM rendelet 3. § (3) bekezdése szerinti 6 000 forint óradíjra tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint 96 000 forintban állapította meg.

- [56] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (2) bekezdése által felhívott, az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint meghatározott 36 000 forint összegű kereseti illeték viselésére a bíróság a felperest a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte.
- [57] Tájékoztatja a bíróság a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Fővárosi Törvényszék megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Az illetékfizetési kötelezettség esedékességének napja tekintetében az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény által módosított Itv. 78. § (4) bekezdése irányadó. Ha a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [58] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. február 14.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Orbán Fanni Irén s.k.
előadó bíró

dr. Pártay-Czap Sarolta s.k.
bíró